

**MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA A
L'AVINGUDA DEL PORTAL DE L'ÀNGEL, 9, CARRER DE LA
CANUDA, 41-47**

CIUTAT VELLA, BARCELONA

(Codi Servei Arqueologia Ajuntament de Barcelona: 091/14)

Dates de la intervenció: agost -setembre del 2014

Arqueòloga Directora:

DARIA CALPENA I MARCOS

Gestió de la intervenció:

ATICS SL

Mataró, juliol del 2015

Fitxa tècnica

Jaciment arqueològic: Barcelona –Avinguda del Portal de l'Àngel, 9, carrer de la Canuda 41-47. Districte de Ciutat Vella, Barcelona. 091/14.

UTM ETRS 89: X: 430895; Y: 4581840.2

Terme municipal / comarca: Barcelona / Barcelonès.

Tipus d'excavació: Intervenció arqueològica preventiva terrestre.

Motiu: Obres de construcció d'un botiga Disney Store.

Promotor: The Disney Store Spain, S.A.

Empresa adjudicatària: ATICS, SL *Gestió i difusió del patrimoni arqueològic i històric.*

Direcció arqueològica: Daria Calpena

Material arqueològic: MuHBa.

ÍNDEX

1	INTRODUCCIÓ.....	3
2	ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC.....	4
3	NOTÍCIES HISTÒRIQUES I INTERVENCIONS ANTERIORS.....	6
4	MOTIVACIONS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ.....	11
5	METODOLOGIA.....	12
6	DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS.....	13
7	BIBLIOGRAFIA I NETGRAFIA.....	16
8	REPERTORI ESTRATIGRÀFIC.....	19
9	INVENTARI DELS MATERIALS MOBLES.....	26
10	DOCUMENTACIÓ GRÀFICA.....	27
10.1	FOTOGRAFIES.....	27
10.2	PLANIMETRIA.....	37

1 INTRODUCCIÓ.

En el context de rehabilitació de la planta baixa del Palau Solterra-Barberà de Barcelona, situat a la confluència del Portal de l'Àngel amb el carrer de la Canuda, es va realitzar una excavació al subsòl per la ubicació d'un ascensor sense control arqueològic, trobant-se un os que la Guàrdia Urbana va remetre a la Policia Judicial, dictaminant un forense que tenia més de 50 anys.

Donat aquest fet, es van posar en comunicació amb el Servei d'Arqueologia de Barcelona que davant les irregularitats comeses i per tal d'esmenar la informació perduda amb el sondeig efectuat, va acordar l'aplicació de mesures correctores.

Aquestes consistirien en l'execució d'una cala informativa a tocar del forat ja realitzat que com a mínim, hauria de tenir les mateixes dimensions (2,70x1,80x1,60).

Així mateix, es realitzaria el control de l'obertura d'una arqueta per al subministrament d'aigua.

Els treballs arqueològics es van iniciar el dia 25 d'agost del 2014 sota la direcció de l'arqueòloga Daria Calpena i Marcos, de l'empresa ATICS, SL i van finalitzar el dia 8 de setembre de 2014.

2 ENTORN GEOLÒGIC I GEOGRÀFIC

La ciutat de Barcelona es troba dins d'un terme municipal que s'estén a la costa de la mar Mediterrània en una plana d'uns 5 km. d'amplària (l'extensió total del terme és de 91,41 km²), limitada al NW per la serra de Collserola (que culmina a 512 m al cim del Tibidabo), entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs. La seva funció de capital ha estat sens dubte afavorida per la situació geogràfica d'aquesta plana, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció Nord-Sud la Catalunya central (el Llobregat i l'eix dels rius Besòs-Congost-Ter) i que accedeixen a la ciutat a través del congost de Martorell el primer i del coll de Finestrelles, sota el turó de Montcada, el segon.

El Barcelonès comprèn el territori estès entre la Mediterrània i la Serralada Litoral, en el tram conegut per serra de Collserola, és a dir, entre els estrets de Martorell i de Montcada, per on els rius Llobregat i Besòs, respectivament, s'encaminen a la mar. Des del punt de vista de la morfologia, és fàcil identificar, al Barcelonès, dues grans unitats: Collserola i el Pla de Barcelona, que és a on s'ubica la ciutat de Barcelona, i per tant és aquella unitat morfològica que ens interessa.

El Pla de Barcelona és limitat per la Serralada de Collserola, i a migjorn, per la falla que segueix, ran de mar, des de Garraf i el turó de Montjuïc que és el punt més elevat, pels turonets dels Ollers, del Tàber, de les Fazies, de la Bota, fins el turó de Montgat, més enllà del Besòs.

La falla, originada al moment de la fractura del Massís Catalano-Balear, dibuixà el que, a grans trets, havia de ser la costa catalana. Per això, el pla inclinat del peu de Collserola és de basament paleozoic i d'estructura tabular, havent estat afectat per tots els moviments orogènics alpins. En el miocè i el pliocè, damunt del sòcol paleozoic se sedimentaren dipòsits marins, dels quals són testimonis el seguit de turons suau anomenats. El Pla, que des de Collserola va baixant suaument i d'una manera regular, en el punt de contacte

Entre la Ciutat Vella i l'Eixample, es produeix una ruptura de continuïtat amb la presència d'un salt o esglaó d'uns vint metres, clarament visible en la

morfologia urbana. Aquest tall va ser aprofitat per la defensa, recolzant-hi les muralles, o per a l'economia, instal·lant a les Moles diversos molins aprofitant el sallent.

Així doncs, el Pla es pot dividir en tres sectors: El Pla inclinat, els turons arran de mar, i el pla de baix, que correspondria a la zona compresa entre l'esglaó i el mar. En aquest sector hi dominen materials al·luvials més fins aportats per rieres, torrents i les aigües d'escorrentiu que baixen de la serra i, també, dels corrents marins. Aquesta acció sedimentària de la plataforma presenta una sèrie de característiques que ha permès definir-la com un procés cíclic. Sembla que allà on l'efecte dels torrents no ha estat tan violent, es poden diferenciar tres nivells que es superposen quasi sempre en el mateix orde i que es repeteix cíclicament unes tres vegades, és per aquest motiu que se'l coneix com "tricle". Aquests nivells són de baix a dalt:

1. Argiles vermelles de procedència col·luvial i que seria la conseqüència d'un sòl format en condicions de clima semblant al de les regions tropicals humides, es a dir, una fase humida i una altra de seca.
2. Llims groguencs d'origen eòlic, loess, i que sembla que es formarien amb un clima sec i fred.
3. Per últim, trobem el tortorà, aquestes crostes calcàries s'haurien format en períodes de transició entre els dos climes anteriors, és a dir, més humit que durant el loess perquè hi hagués circulació de carbonat càlcic, però més càlid que el primer nivell, per tal que s'evaporés l'aigua.

En aquest nivells anirien incidint els diferents torrents i rieres, encaixant-se i produint formacions al·luvials i col·luvials de llims i argiles poc consolidades, la qual cosa explicaria l'aparició esporàdica de llengües de còdols i graves que trenca aquest cicle.

3 NOTÍCIES HISTÒRIQUES I INTERVENCIONS ANTERIORS

Els orígens de la ciutat de Barcelona se situen al Mont Tàber, molt a prop del mar i dominat al sud pel promontori de Montjuïc, que facilita la defensa del seu litoral. Ben aviat, però, els límits s'anaren expandint pel pla, on només s'aixequen, cap al nord, els turons de Monterols, el Putget, la Creueta, el Carmel, la Muntanya Pelada i el turó de la Peira.

Des del punt de vista urbanístic, podem diferenciar tres zones dins la ciutat. Prop del mar i dominat al sud pel gran promontori de Montjuïc hi ha el nucli antic, que resta emmurallat fins la desaparició de les muralles, a mitjans del segle XIX. Aquest espai inclou d'una banda, un nucli central conegut com a barri gòtic que correspon a la primitiva ciutat romana. Al seu voltant hi trobem tot un seguit de petites viles que es van formar en època medieval, dins el perímetre de les muralles aixecades al segle XIII. Aquestes viles noves són els actuals barris coneguts amb els noms de les esglésies que els centralitzen: del Pi, de Santa Anna, de Sant Pere, de Santa Maria del Mar i de la Mercè. Els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, començaren a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins el tercer recinte fortificat de la ciutat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

En segon lloc tenim tot un seguit de pobles que neixen entorn de la ciutat, i que n'acabaran formant part a finals del segle XIX. Per últim hi trobem l'Eixample, una àmplia zona quadriculada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del segle XIX, seguint el Pla d'Ildefons Cerdà, quan ja s'havien enderrocat les muralles que impedièn el creixement urbanístic de Barcelona.

L'indret al qual s'ha dut a terme la intervenció arqueològica es situa a les afores de la muralla d'època romana, construïda en el moment de la fundació, cap a l'any 10 a.C., de la Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino

A aquesta àrea externa anomenada *suburbium* la ciutat romana es va estendre entre els segles I i III dC: a mesura que avança la investigació, continua apareixent una trama urbana composta per edificacions públiques i privades adossades a la muralla, una dispersió d'assentaments productius (*villae*) a

l'ager i l'extensió de necròpolis al llarg de la xarxa viària que sortia de la ciutat emmurallada.

Un dels eixos d'aquesta xarxa el constituïa el perllongament del *decumanus maximus*, que sortia de la porta urbana de NO, a l'actual Plaça Nova, en direcció a la muntanya i s'entrecruava amb una altre camí, un eix viari menor que discorria paral·lel a l'actual carrer de Canuda i en direcció O, on es creuava amb un tercera via, que eixia al seu torn de la via principal que perllongava el *cardo* per la porta sud de Barcino (BUSQUETS *et alii*, 2009). Al llarg d'aquest entramat viari es documenten abundants restes necropolars, que compten, segons els diferents sectors, amb enterraments en àmfora, un mausoleu i una densa concentració de monuments funeraris menors, destinats a acollir les restes de ciutadans de condició social no gaire elevada (BELTRAN DE HEREDIA 2007).

Cap a finals del segle III dC, tot i que l'interior de la ciutat no sembla haver estat objecte de canvis generalitzats, el paisatge al seu exterior va rebre una transformació radical, ja que la construcció d'una segona muralla adossada a la primera va implicar l'enderroc de les construccions preexistents i l'espoli massiu de les necròpolis.

Les dades disponibles per la resta d'època antiga no permeten una reconstrucció detallada de l'evolució urbana fora de les muralles: els espais necropolars tenen un creixement destacat a partir del segle V dC, especialment en el sector que va des del NO del perímetre urbà cap al seu costat oriental.

Tot i així, el territori fora muralles, amb una ocupació minsa i dispersa fins a època alt medieval, era probablement un espai suburbà destinat a les tasques agrícoles.

A partir dels segles IX-X la ciutat experimenta un procés d'expansió al voltant de la muralla romana, encara en ús, i de les principals vies de comunicació.

Aquests petits burgs o viles noves esdevenen incipients focus de població que es relacionen amb centres d'ordre econòmic o religiós com convents, monestirs, el mercadal o les drassanes, que amb el temps es converteixen en àrees plenament urbanitzades.

L'edifici al qual s'ha dut a terme la intervenció arqueològica es trobaria just en el límit entre dos d'aquests nous nuclis de població: l'anomenat burg dels Arcs, que ocupava una àrea molt extensa, compresa entre la porta Bisbal fins molt a prop de l'església de Santa Maria de les Arenes o del Mar, i el suburbi sorgit al voltant de l'església de Santa Maria del Pi.

En el desenvolupament del quarter nord d'aquest sector del Pi hi tindrà molta importància l'establiment de l'orde del Sant Sepulcre, amb la fundació del priorat de Santa Anna a partir del segle XII. De fet, el sector que ens ocupa es trobaria dins del *campum de Moranta*, un alou donat a aquesta institució l'any 1146 i que esdevindrà el nucli de la futura vilanova del Sant Sepulcre. (BUSQUETS, PASTOR 2005)

Al segle XIII, l'àrea queda inclosa dintre un nou recinte emmurallat, ampliat ulteriorment en el segle XIV, destinat a integrar els antics burgs que s'anaven convertint en importants nuclis de població a causa de l'expansió demogràfica provocada pel desenvolupament econòmic i social inaugurat per Jaume I. (DURAN I SANPERE, 1972; AA.DD., 1992; HUERTAS, RODRIGUEZ 2000).

L'edifici on s'ha dut a terme la intervenció es situa a la confluència de l'actual Avinguda del Portal de l'Àngel que era una de les portes de la ciutat coneguda com al Portal dels Orbs, amb el carrer Canuda, que conduïa al Portal de Santa Anna, a les Rambles.

La trama urbana i social d'aquesta àrea va romandre sense grans canvis al llarg de l'època medieval i inicis d'època moderna

Al segle XVII es construeix el Palau Solterra - Barberà, edifici on s'ha realitzat la intervenció arqueològica, de façana senzilla i un acabat del parament amb encintat imitant carreus, però amb un interior fastuós, tot i que els baixos han estat molt modificats en ser ocupats per successius establiments comercials.

Des de mitjans del segle XVIII fins al segle XX es produeix a la ciutat un nou impuls constructor que va afectar tot aquest sector, donant com a resultat una important densificació urbana i demogràfica.

Es basteixen nous immobles a àrees fins aleshores no edificades, molts habitatges antics són enderrocats i substituïts per les anomenades cases de

veïns i molts altres són transformats mitjançant la compartimentació dels espais.

L'any 1888, amb motiu de l'Exposició Universal de Barcelona s'obre l'Avinguda del Portal de l'Àngel, que esdevé una via de comunicació directa entre l'Eixample i Ciutat Vella.

Finalment, entre les transformacions més recents s'hi compta la construcció de la Via Laietana i el projecte d'urbanització de la zona al voltant de la Plaça Nova, a partir de l'any 1941. Amb aquest últim se suprimeixen diferents carrers de l'antic Barri dels Arcs (carrer Corríbia, Bou de la Plaça Nova, Capellans, Sagristans, Sallent i una part del carrer dels Arcs) i neix l'Avinguda de la Catedral.

Intervencions anteriors¹

- Avinguda Portal de l'Àngel número 6: es van documentar nivells d'època romana (opus signinum, ceràmica de cuina romana, àmfora africana, material constructiu), així com restes d'una possible estructura també romana, a cotes relativament properes a la cota actual de circulació.
- Avinguda Portal de l'Àngel número 7: restes associades a l'edifici actualment existent, del segle XIX i XX pel tipus de materials emprats en la seva construcció, així com una estructura, que feia la funció de banquetta al mur de partició interna de la finca. Les característiques d'aquesta estructura fan pensar que es podria tractar de les restes d'un mur anterior, desmantellat i reaprofitat com a banquetta. Malauradament, la manca de materials ceràmics no va permetre especificar la datació d'aquest element.
- Avinguda Portal de l'Àngel número 9, 7, carrer de la Canuda, 41-47 i carrer de la Flor, 2-42 (Palau Solterra – Barbarà): fase romana que, pel material documentat a l'estratigrafia, anava del segle II al segle V dC. També es localitzà un *rudus* que presentava una orientació sud-oest / nord-est i que es tractaria d'una via de poca entitat que podria enllaçar amb la via sepulcral de la

---

¹ Projecte d'intervenció arqueològica de l'Ajuntament de Barcelona i Carta Arqueològica de Barcelona - <http://cartaarqueologica.bcn.cat/>

plaça Vila de Madrid. La documentació d'un estrat de llims en gairebé totes les cales, on no apareixia cap mena de material antròpic permeté afirmar que durant un llarg període de temps, entre el IV-V i el XIV-XV, aquest espai va ser cobert per una riera que hi va anar dipositant sediments. Amb tot, a la mateixa finca aparegueren una sèrie d'estructures, força arrasades, que semblaven anteriors a la construcció de la finca, com seria el cas d'un conjunt d'estructures de pedra lligada amb morter de calç i argila, que es datà dels segles XIV-XV.

- Avinguda Portal de l'Àngel número 11-13: es van evidenciar dues fases principals d'ocupació en època romana: una del segle I dC (calçada i una sitja), i una imponent anivellació del terreny a la segona meitat del segle VI. La calçada que s'esmenta seria la continuació de la que es va localitzar al núm. 9 de la mateixa avinguda i que fou amortitzada al segle VI.

A pocs metres a la banda nord-oest de l'últim tram documentat es va localitzar una inhumació infantil en àmfora africana d'època baix D'un moment alt imperial es documentà una sitja ubicada a un parell de metres de la calçada i sense que hagi aparegut cap indicatiu d'alguna altra estructura associada a ella. Tot un seguit d'estructures diverses foren datades en un moment baix imperial, quedant limitades cronològicament entre el segle IV i la important anivellació del sòl que es produeix a la segona meitat del segle VI. Sembla que aquesta obra —possiblement amb l'objectiu de disposar la zona per a un ús agrícola més organitzat—, va anar acompanyat immediatament amb la construcció d'algun tipus d'estructura, donat que es va documentar la fonamentació d'un mur molt arrasat datat en el mateix període baix imperial. Les altres estructures d'aquest moment foren dos pous i tres sitges

D'època alt medieval es documentà un estrat que es podia datar entre els segles VII i IX, sense cap estructura coetània. D'altra banda es registraren quatre sitges amortitzades al segle XIV, i dos més de les que no es pogué afinar la cronologia degut a l'escassetat del material i que s'ubicaren en època medieval. També l'únic pou datat en aquest període va ser amortitzat en el mateix segle XIV. Per últim, es documentaren s restes muràries del segle XVIII, sobretot fonaments.

4 MOTIVACIONS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ

Les motivacions per realitzar l'excavació arqueològica dels sondejors a la finca de l'Avinguda del Portal de l'Àngel, 9, carrer de la Canuda 41-47 és que aquesta es troba dins una "Zona d'Interès Arqueològic" i d'alt valor històric.

Donat això i els antecedents arqueològics del sector, amb la presència de nombroses restes documentades a diferents intervencions realitzades al voltant de l'edifici que ens ocupa, la previsió de localitzar estructures arqueològiques era fonamentada i per aquest motiu, des del Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona, es va engegar el procés de recerca preventiva necessari per localitzar i documentar les possibles restes patrimonials que poguessin veure's afectades per l'actuació urbanística, amb l'objectiu que marca la Llei 9/93 del patrimoni cultural català i el Decret 78/2002 del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Així mateix, el Palau Solterra-Barberà està declarat Bé Cultural d'Interès Local (inclòs al Catàleg Arquitectònic del Patrimoni Històric-artístic de la Ciutat de Barcelona de l'any 1979: categoria B, cap. II, fitxa número 609 i al pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Districte 1 – Sector Central, núm. d'element: 167, Nivell B, identificador 828).

5 METODOLOGIA

La metodologia emprada ha estat la basada en el mètode de registre establert per E.C. HARRIS (1979) i .CARANDINI (1981) recollint i adaptant els principis estratigràfics geològics (superposició, horitzontalitat original i continuïtat original) a l'arqueologia.

Així, el mètode estratigràfic arqueològic consisteix en la creació d'un sistema de registre objectiu de tots els elements i estrats que s'identifiquen durant el procés d'intervenció, realitzant una numeració correlativa d'aquests, i individualitzant-los amb el nom d'Unitat Estratigràfica" (U.E.).

Cada U.E. es registra en una fitxa que conté tota la informació necessària per la seva identificació i descripció així com la seva posició física respecte a les altres unitats estratigràfiques amb les que es troba relacionada.

Aquest mètode també inclou la realització de material gràfic, compost per plantes i seccions i la documentació fotogràfica.

La creació i estudi posterior d'aquest registre estratigràfic és el que permet establir una seqüència cronològica de la formació del jaciment i interpretar els processos antròpics o naturals que l'han constituït.

En la present intervenció, donada la seva extensió reduïda i l'execució de dos sondejos diferenciats, es va iniciar la sèrie numèrica al Sondeig 1 a partir de la U.E. 100 i al Sondeig 2 a partir de la U.E. 200.

El material arqueològic recuperat, del qual aquesta memòria adjunta inventari, es va codificar mitjançant una sigla en la qual figura el número de la intervenció segons el Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona (091), l'any del permís (14), el número d'U.E. a la qual s'adscriu i si s'esqueia un número de diferenciació per les peces més significatives (exemple 091/14-UE100-1)

Les cotes altimètriques s'assenyalen a la planimetria en relació al nivell del mar (m s.n.m.).

6 DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS

La primera tasca desenvolupada fou la neteja dels perfils del sondeig ja efectuat (**SONDEIG 1**) per poder documentar la seqüència estratigràfica conservada en ells.

Així, es va poder observar que tres dels perfils (nord, sud i est) estaven delimitats per sengles murs: la fonamentació de la façana actual al carrer de la Canuda (U.E.101), la fonamentació de la mitgera del mateix edifici al sud (U.E.102) i, finalment, al nord, la fonamentació d'un tercer mur que es trobava amortitzat pels successius paviments de la finca (U.E.100).

Aleshores es va procedir a ampliar el sondeig tal com establien les mesures correctores esmentades més amunt tot i que, prèvia consulta amb el Servei d'Arqueologia, aquest es va desplaçar 1m de la paret mitgera per qüestions de seguretat.

Amb l'obertura de la nova cala es va poder comprovar que el mur del perfil nord (U.E.100) discorre al llarg de 4,20m de longitud amb direcció perpendicular a la façana del carrer de la Canuda.

Així mateix, es va poder observar que tota la terra extreta, tant del forat efectuat sense control arqueològic com al nou sondeig, conformava un únic estrat d'enderroc (U.E.103) compostat per sorres i runa constructiva amb presència d'escàs material ceràmic, entre el qual un fragment de ceràmica blanca i blava de finals segle XVII o inicis del XVIII.

Aquest estrat estava colmatant el rebaix que es devia efectuar en aquesta data per bastir els murs del palau i que va eliminar la possible estratigrafia associada a l'ús del mur U.E.100, a excepció de l'últim estrat al qual es va arribar (U.E.111) en el què es trobava excavada el tram inferior de la seva rasa de fonamentació (U.E.110).

Per obtenir la possible informació sobre el mur que l'excavació de la rasa i aquest estrat citats podien aportar, es va aprofundir el sondeig fins 1,90m per sota el paviment del local (8,60m sn) a una cala de 0,60x0,60m.

El farciment de la rasa (U.E.109), de sorra de color fosc, no va aportar cap fragment ceràmic però sí el primer estrat al que tallava (U.E.108) al qual va aparèixer un fragment de ceràmica oxidada vidrada marró fort a l'interior i amb sutja a l'exterior.

Pel que fa al mur U.E.100 es va arribar a la cota inferior del mur podent-ne ampliar la seva descripció: la seva cota superior es troba a 0,22m de profunditat respecte al paviment del carrer i la inferior a 1,82 (8,68m snm, amb una alçada total conservada 1,60m) sent la seva amplada de 0,57m.

La fonamentació està conformada per pedres irregulars lligades amb morter de calç i sorra de color ataronjat i sobre ella se li assenta la única filera vista que es conserva, de carreus de 0,12m d'alçada i entre 0,20 i 0,35m de longitud, lligats amb el mateix morter.

Se li entrega el mur de fonamentació de la façana del Palau al carrer de la Canuda (U.E.101)

Pel que fa a la seva cronologia, es situa entre finals d'època medieval o inicis del segle XVI i fou amortitzat al finals segle XVII o inicis del XVIII, en el moment d'aixecar el Palau.

Pel que fa a la cala de l'arqueta (**SONDEIG 2**), aquesta consistia en l'ampliació d'una ja existent, de 0,45x0,85 fins a 1,20x0,85, amb una profunditat de 0,90m respecte al paviment actual (9,60m snm).

Es va enretirar el paviment de formigó contemporani (U.E.200) que cobria un estrat de runa (U.E.201) associat a serveis d'aigua i llum moderns.

Afectat per aquests, es va documentar un mur (U.E.202) amb orientació NE-SW i 0,50m d'amplada del qual només es va poder observar, en planta, un tram de 0,70m de longitud.

És paral·lel al mur de façana actual del carrer de la Canuda, distant d'ell uns 0,80m.

Està obrat amb pedres irregulars lligades amb morter de sorra i a la cara oest presenta restes d'enlluït.

La cota superior a apareix a 0,70m per sota del nivell de circulació del carrer.

Per establir la seva cronologia no tenim gaires elements doncs estava amortitzat i afectat per diversos serveis contemporanis i runa, però donada la seva factura i situació, pensem que s'ha de situar, al igual que el mur anterior, entre finals d'època mitjana i inicis del segle i que possiblement es tractava del mur de façana d'un edifici anterior a l'existent, que data del segle XVII.

Ambdós murs documentats (U.E.100 i U.E.202) no es veien afectats per l'execució del forat de l'ascensor i per l'arqueta respectivament, i foren objecte d'un informe pel qual es sol·licitava el cobriment indefinit amb teixit geotèxtil i una fina capa de *porexpan* per evitar el seu contacte amb el formigó.

7 BIBLIOGRAFIA I NETGRAFIA

- AA.DD. (2007): “La necròpolis de la plaça Vila de Madrid”, a Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona (Quarhis 03), Institut de Cultura (MHCB), Ajuntament de Barcelona, Barcelona. pp. 12-63.
- AA.DD. (1992): Història de Barcelona (Vols. 1-4). Dirigida per Jaume Sobrequés i Callicó, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- ARTIGUES, J.; MAS, F., SUÑOL, X (1980): El Raval: història d'un barri servidor d'una ciutat.
- BELTRÁN DE HEREDIA, J. (2001): “Continuïtat i canvi en la topografia urbana. Els testimonis arqueològics del quadrant nord est de la ciutat”, De Barcino a Barcinona. Les restes arqueològiques de la Plaça del rei de Barcelona, Institut de Cultura (MHCB), Ajuntament de Barcelona.
- BELTRÁN DE HEREDIA, J., (2013): “Barcino, de colònia romana a sede regia visigoda, medina islàmica i ciutat comtal: una urbs en transformació”. Quarhis, 17. pp. 16-118
- BELTRÁN DE HEREDIA, J.; BUSQUETS, F.; PASTOR, I. (2000-2003). Memòria de la intervenció arqueològica preventiva realitzada a la plaça de la Vila de Madrid, Barcelona, Ciutat Vella), Arxiu del “Servei d'Arqueologia del M.H.C.B.”, Barcelona.
- BUSQUETS, F.; ESPEJO, JM.; TRIAY, V.; RAVOTTO, A.; MORENO, À. (2009): “Les vies d'accés a les portes nordoest i sud-oest de Barcino a través dels testimonis arqueològics”, a Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona (Quarhis 05), Institut de Cultura (MHCB), Ajuntament de Barcelona, Barcelona. pp. 124-141.
- BUSQUETS, F.; PASTOR, I (2005): “Aportació a l'estudi de la trama baixmedieval de l'actual plaça Vila de Madrid (segles XIII-XV). Resultats de la recerca arqueològica i documental”, a Quaderns d'Arqueologia i Història de la Ciutat de Barcelona (Quarhis 01), Institut de Cultura (MHCB), Ajuntament de Barcelona, Barcelona. pp. 118-125.

- CARANDINI, A. (1997): *Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica*. Ed. Crítica, Barcelona.
- CARRERAS I CANDI, F. (1909): "La ciutat de Barcelona", a *Geografia General de Catalunya*, vol. III. Barcelona.
- DURAN I SANPERE A. (1943): "Vestigios de la Barcelona romana en la Plaza del Rey", a *Ampurias V*, pp. 53-77.
- DURAN I SANPERE, A. (1972): "La ciutat al llarg de les seves muralles. Viatge entorn de la darrera muralla", a *Barcelona i la seva Història*, vol. I, Barcelona.
- DURAN I SANPERE, A. (1963): "Una vía sepulcral romana en Barcelona", *Cuadernos de Arqueología e Historia de la Ciudad*, IV, Barcelona. pp.61-103
- GARCIA I ESPUCHE, A. (1986): *Espai i societat a la Barcelona preindustrial*, Barcelona.
- GRANADOS, O.; RODÀ, I. (1993): "Barcelona en la baixa romanitat", a *III Congrés d'història de Barcelona. La ciutat i el seu territori, dos mil anys d'història*, Barcelona. PP.25-46.
- GUÀRDIA, M, i GARCIA ESPUCHE, A. (1992): "Consolidació d'una estructura urbana; 1300-1516". A: *Història de Barcelona. Volum 3: La ciutat consolidada (segles XIV i XV)*. Dirigida per Sobrequés i Callicó, Jaume. Enciclopèdia Catalana. Barcelona. pp. 35-72.
- HARRIS, E. C. (1991): *Principios de estratigrafía arqueológica*, Ed. Crítica, Barcelona.
- HUERTAS, J.; RODRÍGUEZ, M. (2000): "Muralla medieval de Barcelona: darreres intervencions arqueològiques" *Actes del I Congrés d'arqueologia medieval i moderna a Catalunya*. Igualada. pp. 16-23
- MARIN, S. (2007): *Memòria de la intervenció arqueològica realitzada a l'Avinguda del Portal de l'Àngel, 9 / Carrer de la Canuda, 41-47/ Carrer de la Flor 2-4 de Barcelona*. Carta Arqueològica de Barcelona.
- PLADEVALL, A. (1982): "Barcelona i el Barcelonès". A: *Gran geografia comarcal de Catalunya. Volum 8: El Barcelonès i el Baix Llobregat*. Obra

dirigida per Carreras i Martí, Joan. Volum dirigit per Cahner, Max. Enciclopèdia Catalana. Barcelona. pp.11-14.

- <http://cartaarqueologica.bcn.cat/>

8 REPERTORI ESTRATIGRÀFIC

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 100	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segle XVI		
DEFINICIÖ :	Estructura - Mur				
DESCRIPCIÖ :	Fonamentació d'un mur i la seva primera filada, amb orientació NW-SE documentada al llarg de 4,20m de longitud. Cota superior: 10,28msnm/Cota inferior: 8,68m snm,. Amplada: amb : 0,57m. La fonamentació està conformada per pedres irregulars lligades amb morter de calç i sorra de color ataronjat i sobre ella se li assenta la única filera vista que es conserva, de carreuons de 0,12m d'alçada i entre 0,20 i 0,35m de longitud, lligats amb el mateix morter.				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a U.E. 110		Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		U.E. 101
	S'entrega a		Se li entrega		U.E. 103

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 101	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segle XVII		
DEFINICIÓ :	Estructura - Mur				
DESCRIPCIÓ :	Fonamentació del mur de façana del Palau Solterra Barberà (orientació NE-SW) al carrer de la Canuda. Cota inferior: 8,72m snm,. Aparell irregular, obrat amb pedres i maons lligats amb morter de color gris.				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a	U.E. 101	Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 102	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segle XVII		
DEFINICIÓ :	Estructura - Mur mitjaner				
DESCRIPCIÓ :	Fonamentació d'una paret mitgera del Palau Solterra Barberà. Orientació: SE-NW. Cota inferior desconeguda. Amplada: desconeguda. Presenta dues fases constructives: un angle inferior presenta aparell regular de carreuons amb morter de color rosat mentre que la resta és de paredat de pedres i maons amb morter de calç blanc.				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		UE 101
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 103	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segona meitat segle XVII		
DEFINICIÓ :	Estrat - Amortització mur U.E. 100.				
DESCRIPCIÓ :	Composició heterogènia. Matriu sorrenca amb presència nombrosa de runa constructiva de cronologia moderna. Cota superior: 10,28msnm/Cota inferior: 8,86m snm,				
MATERIAL DIRECTOR :	Ceràmica blava i catalana d'encàrrec.				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	U.E. 107	Es cobert per	106	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a	U.E. 100, U.E. 101, U.E. 102	Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 104	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segona meitat segle XX		
DEFINICIÓ :	Retall - Rasa de serveis				
DESCRIPCIÓ :	Retall per serveis moderns de PVC.				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		U.E. 105
	Cobreix a		Es cobert per		
	Talla a		U.E. 100		Tallat per
	Es recolza a				Se li recolza
	S'entrega a				Se li entrega

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 105	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segona meitat segle XX		
DEFINICIÓ :	Estrat - Farciment rasa serveis.				
DESCRIPCIÓ :	Composició heterogènia. Runa constructiva.				
MATERIAL DIRECTOR :	Plàstic PVC				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a	U.E. 104	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 106	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segle XX		
DEFINICIÖ :	Estrat - Paviments				
DESCRIPCIÖ :	Tres estrats successius del segle XX: el més modern, en ús, de rajoles i morter, cobreix a un de rajoles hexagonals blanques combinades amb quadrades d'Escofet i Cia i el més antic, de toves ceràmiques. Cota superior: 10,50msnm /Cota inferior: 10,28msnm				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a			Equivalent a	
	Rebleix a			Es reblert per	
	Cobreix a	U.E. 103		Es cobert per	
	Talla a			Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 107		
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segle XVII			
DEFINICIÓ :	Estrat					
DESCRIPCIÓ :	Composició homogènia: argila marró de consistència molt neta i matriu sorrenca. Conté pedres irregulars abocades de mida mitjana. Cota superior: 8,86msnm /Cota inferior: 8,74msnm					
MATERIAL DIRECTOR :						
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a			
	Rebleix a		Es reblert per			
	Cobreix a		U.E. 108, U.E. 109		Es cobert per	U.E. 103
	Talla a				Tallat per	
	Es recolza a				Se li recolza	
	S'entrega a				Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 108	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segles XVI-XVII		
DEFINICIÓ :	Estrat				
DESCRIPCIÓ :	Composició homogènia: argila ataronjada amb algunes taques de morter. Cota superior: 8,74msnm /Cota inferior: 8,62msnm				
MATERIAL DIRECTOR :	Fragment de ceràmica oxidada vidrada marró.				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	U.E. 107	
	Talla a		Tallat per	U.E. 110	
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 109	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segles XVI-XVII		
DEFINICIÖ :	Estrat - Farciment rasa U.E. 110				
DESCRIPCIÖ :	Composició homogènia: sorra totalment neta de color marró fosc.				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a	U.E. 110	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	U.E. 107	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 110	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Segles XVI-XVII		
DEFINICIÓ :	Retall - Rasa de fonamentació del mur U.E. 100.				
DESCRIPCIÓ :	Amplada: 0,15m. Cota superior: 8,74msnm /Cota inferior: 8,59msnm				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a			Equivalent a	
	Rebleix a			Es reblert per	U.E. 109
	Cobreix a			Es cobert per	
	Talla a		U.E. 108, U.E. 111	Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 111	
Sector: SONDEIG 1			Cronologia: Anterior segle XVI-XVII		
DEFINICIÓ :	Estrat				
DESCRIPCIÓ :	Composició homogènia: sorra de platja de color clar. Cota superior: 8,62msnm /Cota inferior documentada: 8,59msnm (no esgotat)				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a			Equivalent a	
	Rebleix a			Es reblert per	
	Cobreix a			Es cobert per	U.E. 108
	Talla a			Tallat per	U.E. 110
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 200		
Sector: SONDEIG 2			Cronologia: Segona meitat segle XX			
DEFINICIÓ :	Estrat - Paviment					
DESCRIPCIÓ :	Formigó que cobreix parcialment part dels baixos de l'edifici. Cota superior: 10,50msnm/Cota inferior: 10,45msnm					
MATERIAL DIRECTOR :						
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a			
	Rebleix a		Es reblert per			
	Cobreix a		U.E. 201		Es cobert per	
	Talla a				Tallat per	
	Es recolza a				Se li recolza	
	S'entrega a				Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 201	
Sector: SONDEIG 2			Cronologia: Segona meitat segle XX		
DEFINICIÓ :	Estrat - Amortització				
DESCRIPCIÓ :	Composició heterogènia de runa constructiva, calç, restes de serveis en desús amb canalitzacions de PVC i ferro.				
MATERIAL DIRECTOR :	Plàstic				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a			Equivalent a	
	Rebleix a			Es reblert per	
	Cobreix a	202, 203		Es cobert per	U.E. 200
	Talla a			Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica			U.E. 202	
Sector: SONDEIG 2		Cronologia: Segle XVI		
DEFINICIÓ :	Estructura - Mur			
DESCRIPCIÓ :	Estructura. Mur amb orientació NE-SW del qual només s'ha pogut documentar, en planta, un tram de 0,70m de longitud. Cota superior: 9,80msnm/Cota inferior: desconeguda. Amplada: 0,50m. És paral·lel al mur de façana actual del carrer de la Canuda, distant d'ell uns 0,80m. Està obrat amb pedres irregulars lligades amb morter de sorra i a la cara oest presenta restes d'enlluït. La cota superior a apareix a 0,70m per sota del nivell de circulació del carrer.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	U.E. 201
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 203	
Sector: SONDEIG 2			Cronologia: Segle XVI		
DEFINICIÖ :		Estrat			
DESCRIPCIÖ :		Composició heterogènia. Matriu sorrenca amb presència nombrosa de runa constructiva de cronologia moderna. Només es documenta al sector W del mur. Cota superior: 9,80msnm/Cota inferior: desconeguda.			
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQÜÈNCIA FÍSICA :		Igual a		Equivalent a	
		Rebleix a		Es reblert per	
		Cobreix a		Es cobert per	U.E. 201
		Talla a		Tallat per	
		Es recolza a		Se li recolza	
		S'entrega a	U.E. 202	Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 204	
Sector: SONDEIG 2			Cronologia: Segle XVI		
DEFINICIÖ :	Estructura Mur				
DESCRIPCIÖ :	Fonamentació de l'actual mur de façana del Palau Solterra-Barberà. No es pot apreciar la factura.				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a			Equivalent a	
	Rebleix a			Es reblert per	
	Cobreix a			Es cobert per	
	Talla a			Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				U.E. 205	
Sector: SONDEIG1			Cronologia: Segle XVII		
DEFINICIÖ :	Estrat				
DESCRIPCIÖ :	Composició homogènia. Argila de color marró. Només es documenta al sector E del mur. Cota superior: 9,80msnm/Cota inferior: desconeguda.				
MATERIAL DIRECTOR :					
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a			Equivalent a	
	Rebleix a			Es reblert per	
	Cobreix a			Es cobert per	U.E. 201
	Talla a			Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a		U.E. 202	Se li entrega	

9 INVENTARI DELS MATERIALS MOBLES

Intervenció arqueològica a l'Avinguda del Portal de l'Àngel, 9, Carrer de la Canuda , 41-47
Barcelona, Codi: 091/14

ID	UE	CODI	NÚM. FRAG.	DEF. FRAGM.	TIPOLOGIA	TÈCNICA	PASTA	ACAB. INT.	ACAB. EXT.	DEC. INT.	DEC. EXT.	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS
	108	14003	1	SF	FIN	TO	AO	VI	PC			Època moderna	Vidrat marró
	103	14003	1	NA	POA	TO	AO		VI			Segle XVIII	Vidrat verd clar, nansa acanalada.
	103	14103	1	PE	PAT	TO	AO	VI	VI	PI		Segle XVIII	Dos filets concèntrics al centre amb palmetes que emmarquen un nom del qual es llegeix "E". Vaixela d'encàrrec.
	103	14003	1	NA	FAB	TO	AO		VI			Segle XVIII	Vidrat verd clar.
	103	14003	1	VO	PAT	TO	AO	VI		PI		Segle XVIII	Marró i verd sobre vidrat groguenc.

10 DOCUMENTACIÓ GRÀFICA.

10.1 FOTOGRAFIES.

SONDEIG 1

Foto 1 Sondeig pel forat de l'ascensor en el moment d'iniciar els treballs i en blau, projecció del segon sondeig a realitzar sota control arqueològic.

Foto 2. Ampliació del sondeig. Extracció de l'estrat d'amortització U.E.103.

Foto 3. Perfil nord del sondeig. Estrat U.E. 103.

Foto 4 Perfil oest del sondeig. Mitjanera de la finca U.E. 102.

Foto 5 Perfil sud del sondeig. Fonamentació de la façana a de la finca U.E. 101.

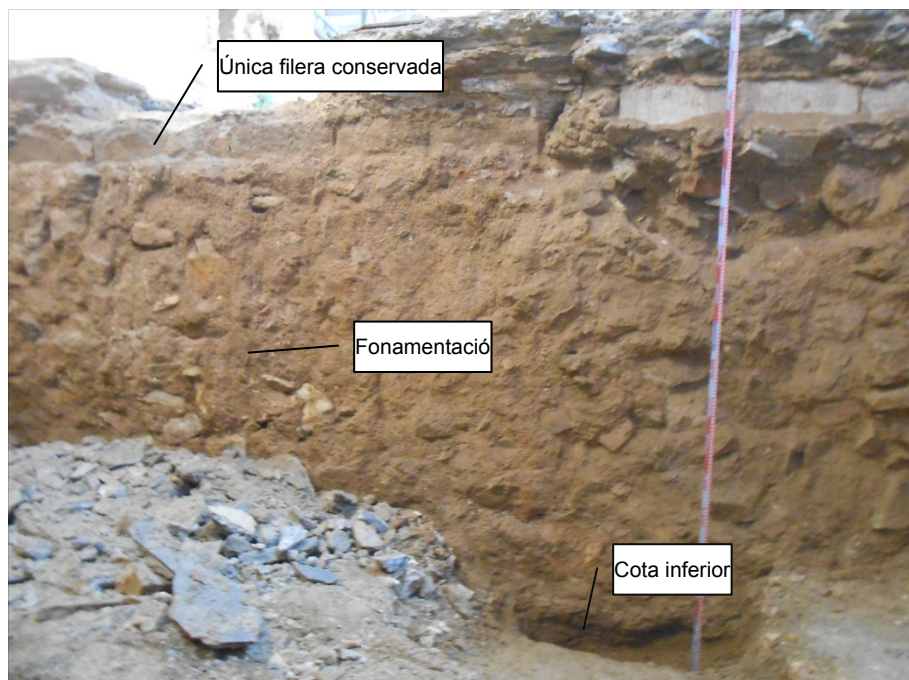

Foto 6 Alçat total conservat del mur UE 100

Foto 7 Detall de la factura de la fonamentació U.E. 100 i de la filera de carreus.

Foto 8 Sondeig a tocar del mur U.E. 100. Pedres de l'estrat U.E. 107

Foto 9 Sondeig a tocar del mur U.E. 100. U.E. 108 amb rasa de fonamentació U.E. 110 i farciment U.E. 109.

Foto 10 Ampliació del sondeig per poder comprovar l'amplada del mur UE100

Foto 11 Mur UE 100 en planta

Foto 12 Sondeig 1 finalitzat

Foto 13 Cobriment de les estructures amb teixit geotèxtil i *porexpan* per evitar el contacte amb el formigó.

SONDEIG 2

Foto 14 Arqueta existent a la dreta de la fotografia.

Foto 15 Obertura del nou sondeig per l'arqueta.

Foto 16 Arqueta finalitzada

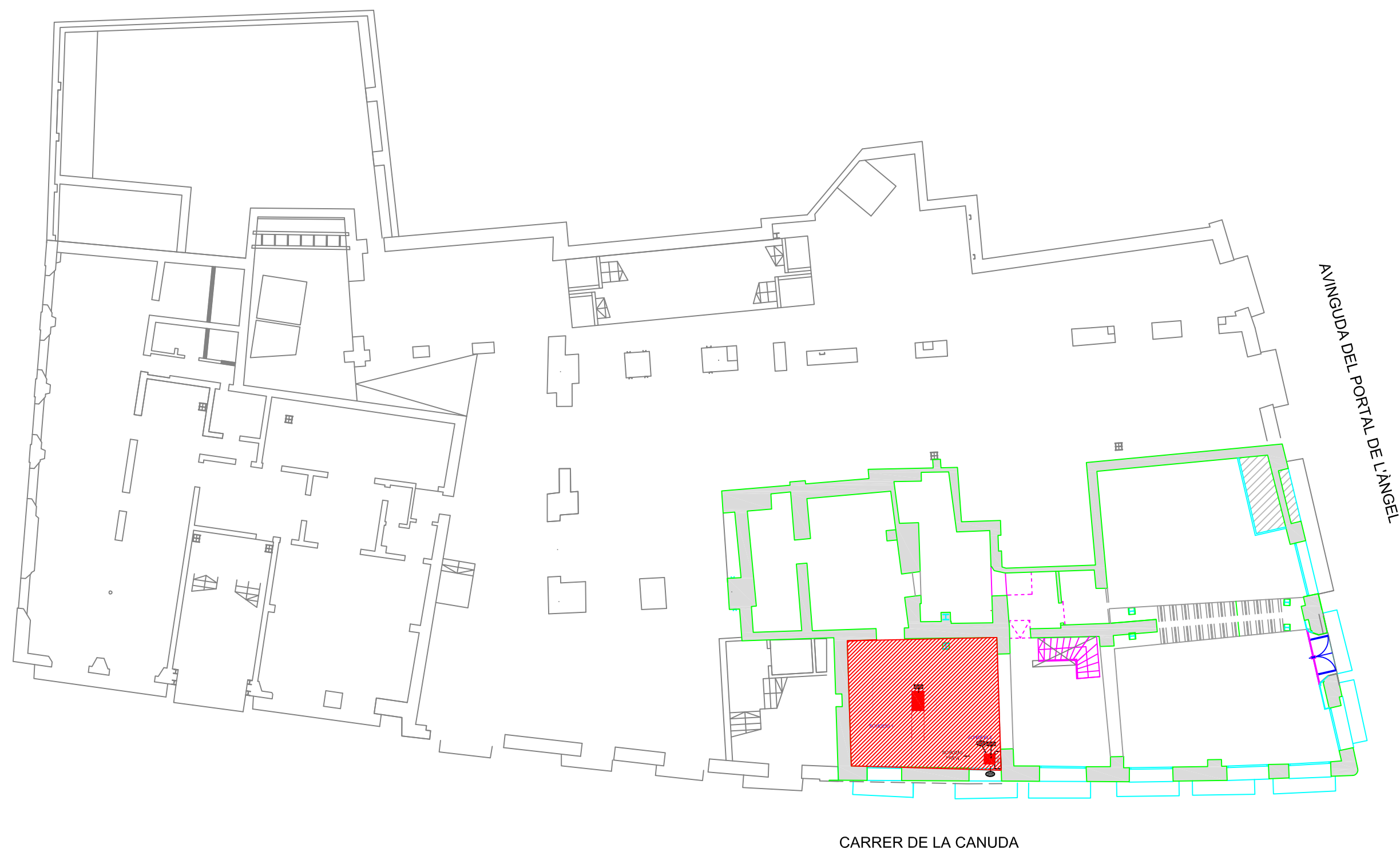
Foto 17 Visió en planta del mur UE 202

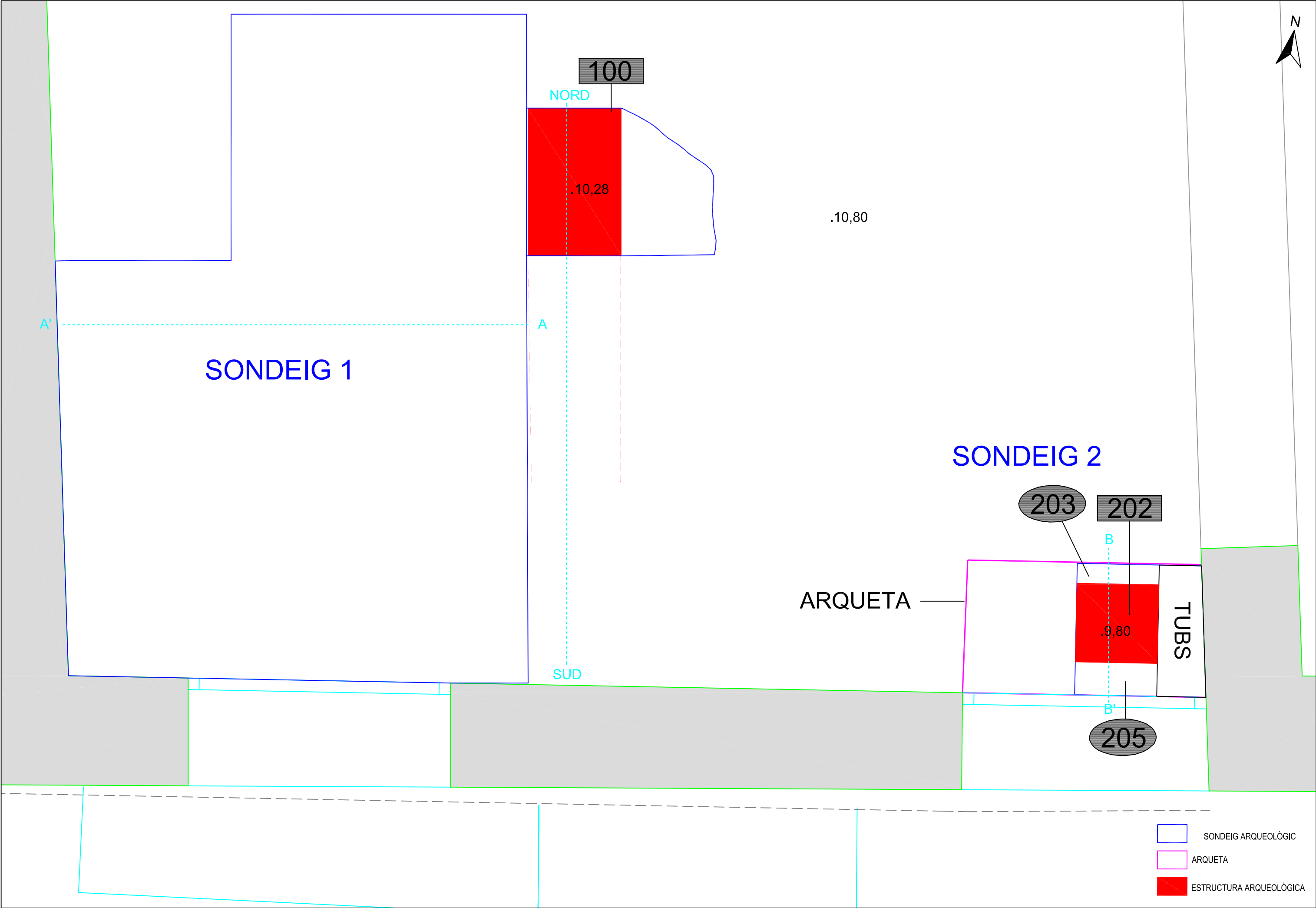
Foto 18 Cobriment del mur amb teixit geotèxtil per evitar el contacte amb el formigó.

10.2 PLANIMETRIA.

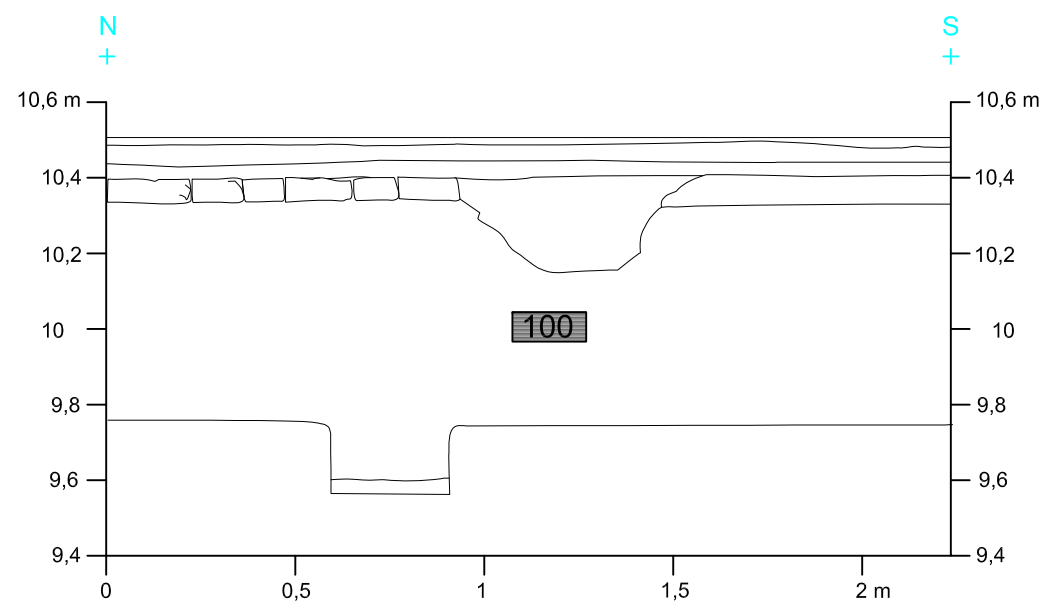

 ÀMBIT D'INTERVENCIÓ

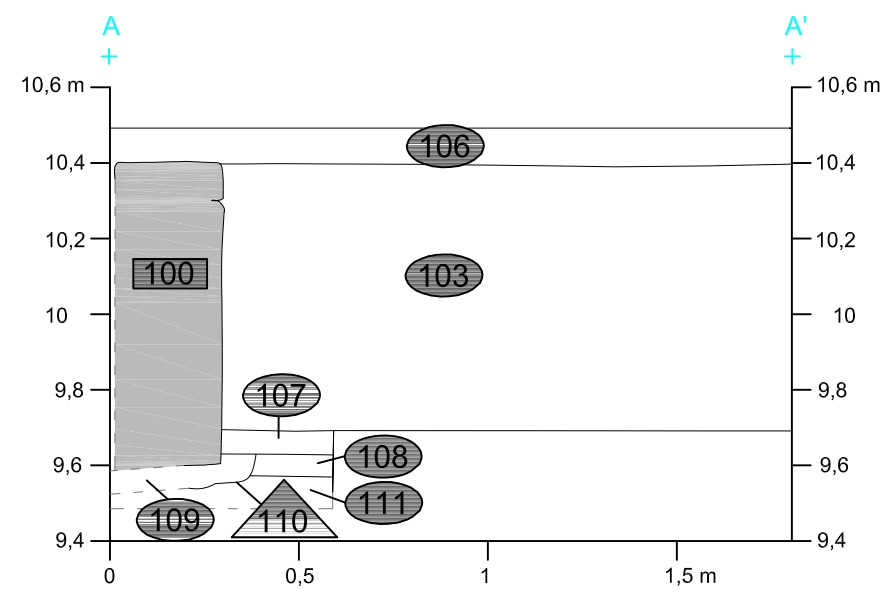

ALÇAT MUR N - S

SECCIÓ A - A'

SECCIÓ B - B'

